
Učitelé: Už si umíme poradit sami

Učitelé: Už si umíme poradit sami

5.12.2007, autor: Martin Komárek

Hurá! Teď už se těším do školy. Žáci se budou ve škole cítit příjemně a bezpečně. To je první bod desatera školské reformy, která odstartovala v září. I když neexistuje žádný relevantní průzkum, troufám si vsadit své auto proti krabičce od zápalek, že si zdrcující většina žáků včera poskočila: Hurá, je stávka, nemusím do školy! Cítím se tam totiž nepříjemně a permanentně ohrožen(a).

Učitelští odboráři Františka Dobšíka si myslí, že největším problémem našeho školství jsou peníze. Zejména nedostatečné mzdy. V tom se mýlí. Problém to je, ale ne největší.

Platy učitelů skutečně nejsou vysoké. Dobšík sice pokrytecky v jednom rozhovoru tvrdí, že učitelé pracují čtyřicet hodin týdně a nemají víc dovolené než ostatní (v době prázdnin prý plní příkazy ředitele). Ale i kdyby čestně přiznal, že mají na rozdíl od ostatních skoro tři měsíce prázdnin, slušný člověk by jim nezáviděl slušné peníze. Každodenní stres při vedení tříd je extrémní, vysoká je i odpovědnost. To, že jsou učitelé platově většinou pod průměrem vysokoškolsky vzdělaných lidí, je pravda.

Z toho samozřejmě plynou neblahé důsledky: inteligentní, pedagogicky nadaný člověk, který chce uživit v dnešních tvrdých časech rodinu, se nestává učitelem, ale například obchodním cestujícím či pojišťovacím agentem. Hravě vydělá čtyřnásobek.

Dobšík by mohl poukázat i na úspěch Davida Ratha. V době, kdy mladý rozhněvaný doktor založil sršatý odborový klub, byli lékaři placeni stejně mizerně jako pedagogové. Nebýt řevu, hrozeb a stávek, byli by možná dodnes.

Hlasité ječení přineslo lékařskému stavu vyšší prestiž a lepší peníze než úžasně operační výkony. A pacient chová naději, že se k němu dobře placený lékař začne lépe chovat.

Možná by se dobře placený učitel začal slušně chovat i k žákovi.

S velkou pravděpodobností se však dá bohužel očekávat, že ne. Přes takzvanou reformu je naše školství zastaralé, pomalé a nevykonné.

Změny jdou ztěžka.

Premiér Topolánek nedávno představil svůj program VIVAT. Chce podporovat vědu, postavit naši budoucnost ne na laciných montovnách, ale na vyspělých technologiích. Zářivý příklad Irska či Finska láká. Technicky zaměřený Topolánek staví především na oborech, které mohou produkovat peníze. Uvažuje o tom, jak do univerzitního života zapojit firmy, a přiblížit tak akademickou půdu té reálné.

Jenže vysoké školy vyrůstají ze základních a středních. Jejich stav je žalostný a snaha o zlepšení naprosto nedostatečná.

„Jsme prima parta. Žáci budou umět žít a jednat s ostatními lidmi. Už si umím sama poradit. Žáci se naučí jednat samostatně a rozhodovat zodpovědně.“ Další slogany školské reformy znějí jako trapné fráze ze sovětské sci-fio Neznámkovi a Všeznámkovi. Každý ví, že jsou naprosto nereálné.

Je určitě hezké, když budou mít učitelé vyšší platy. Ale jen ti, kteří učí dobře. Bohužel současný systém školství to neumí rozlišit. Mezi učiteli často panuje rezignace, rovnostářství, rutina, biflování, udávání a závist. Tyto mindráky pak přenášejí na žáky.

Kdyby tedy Dobšíkovi lidé stávkovali nejen za pár stovek rovnostářského příplatku k rovnostářskému platu, ale za rychlou a účinnou reformu, bylo by na místě jim zatleskat. Vlády totiž dlouhodobě školství zanedbávaly. Snaha urvat větší díl z rozpočtu není zavrženíhodná, každý má právo na stávku, ale nikam nevede. Tři miliardy rozpuštěné do ubohých platů při současné bídě školství nikomu nepomohou, a jinde budou chybět.